

**Langsua
nasjonalparkstyre**

AKTIVITETSRAPPORT 2018 - 2020

Innholdsfortegnelse

1	Generelt	s.3
2	Nasjonalparkstyret	s.4
3	Tiltak og forvaltningsoppgaver	s.6
4	Utfordringer	s.17

1 Generelt

1.1. Verneområda

Langsua nasjonalpark ble oppretta i 11.03.2011 som en erstatning for tidligere Ormtjernkampen nasjonalpark. Nasjonalparken er på 537 km². I tillegg ble det oppretta 4 landskapsvernområde og 6 naturreservat rundt Langsua nasjonalpark. Totalt strekker verneområda seg over 7 kommunar og dekker et område på omlag 1000 km². Langsua nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for alle verneområda med unntak av Hynna naturreservat, som statsforvalteren i Innlandet er forvaltningsmyndighet for (RAMSAR-område med internasjonal vernestatus).

I nord dominerer fjellmassiva Skaget-Skredalsfjella og Langsua. Lenger sør og aust finnes et mer rolig, bølgende landskap med enkelte fjellformasjoner og store vann. Det finnes flere spor etter istida i form av m.a. skuringsstriper og morener. Nedbørsfeltet til to varig verna vassdrag, Etna og Gausa, ligger delvis innenfor området.

Det er knyttet store naturverdier til myr og våtmark, gammel fjellbarskog, rik fjellbjørkeskog og rasmark. Myrområdene er viktige både i utstrekning og verdi. Det er registrert mange arter fra den norske rødlista med fast tilhold i områdene (sopp og lav 12 arter, karplanter 7 arter, fuglar 16 arter, pattedyr 2 arter), der mange er kulturbetinga og avhengig av beite eller slått. De store rovpattedyra forekommer mest som streifyr i området, og da oftast jerv. Et svært viktig vinterbeiteområde for elg finst sentralt i verneområda.

Området inneholder også kulturmiljø- og kulturminneverdier knytt til jakt og fangst av rein og elg, til jernframstilling, fiske, ferdsel, støls-/seterdrift, feplassar og annen beitebruk, mm.

Myrhawkhann på farten – Langsua er et viktig leveområde. Foto: Thor Østbye

2 Nasjonalparkstyret.

Nytt nasjonalparkstyre ble oppnemnt i samband med kommunevalget i 2019:

Rolle:	Styremedlem:	Representerer:
Styreleder	Håvard Halvorsen	Nord-Aurdal kommune
Nestleder	Ole T. Muriteigen	Sør-Fron kommune
Styremedlem	Anette Musdalslien	Gausdal kommune
Styremedlem	Arnfinn Beito	Øystre Slidre kommune
Styremedlem	Toril Grønbrekk	Etnedal kommune
Styremedlem	Ola Tore Dokken	Nordre Land kommune
Styremedlem	Heidi Maurstad	Nord-Fron kommune
Styremedlem	Mari Gjestvang	Innlandet fylke

Ånstadsetra i Dokkfaret landskapsvernområde.

2.1 Arbeidsutvalg

Styret har nedsatt et arbeidsutvalg (AU) på tre medlemmer.

Rolle		Representerer:
Leder	Håvard Halvorsen	Nord-Aurdal kommune
Styremedlem	Anette Musdalslien	Gausdal kommune
Styremedlem:	Ole Tvette Muriteigen	Sør-Fron kommune

2.2 Administrativt kontaktutvalg

For å sikre at forvaltning av verneområda er godt integrert i den kommunale forvaltninga, er det etablert et administrativt kontaktutvalg med representanter fra administrativt nivå i de sju kommunene.

2.3 Rådgivende utvalg

Rådgivende utvalg (RU) skal sikre at ulike interesser i verneområdet kan bli hørt: Grunneiere, næringsinteresser, miljøorganisasjoner m.fl. Det rådgivende utvalget skal ikke behandle enkeltsaker og har ikke vedtaksmyndighet, men kan uttale seg om overordna strategier, planer og særlige forhold.

Det ble avholdt ett møte i 2019 (høring forvaltningsplanen) og ett i 2020.

2.4 Ansvarsfordeling i verneområda.

Nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet som forvalter verneforskriftene og fatter enkeltvedtak. Styret har ansvar for forvaltningsplan med besøksstrategi og andre planar, informasjon/skilting, skjøtseltiltak, tilrettelegging, registrering og overvåking.

SNO utfører kontroll og tilsyn i verneområda og setter i verk tiltak som nasjonalparkstyret ønsker utført (bestillingsdialog), bl.a. informasjon/skilting, skjøtseltiltak, tilrettelegging, registrering og overvåking. SNO kjøper tjenester frå fjellstyra og andre.

2.5 Nasjonalparkstyrets sekretariat/nasjonalparkforvaltar

Nasjonalparkforvalterne er underlagt nasjonalparkstyret, og legger fram innstillinger til vedtak i styret i saker som gjelder forvaltning av verneområdene. De kan også etter delegasjon fra styret treffe vedtak i kurante saker, som spesifiserte ferdsel og motorferdselsaker, samt saker som dreier seg om fornying av tidligere gitt dispensasjon, saker med innarbeida praksis og saker med entydige føringer i forvaltningsplanen. Nasjonalparkstyret er forvalternes oppdragsgiver, mens statsforvalteren er deres arbeidsgiver.

Sekretariatet er lokalisert i kommunehuset i Gausdal på Segalstad Bru, sammen med SNO, Randsfjordmusea og Gausdal Fjellstyre, i et forvaltningsknutepunkt for verneområdene i Langsua. Knutepunktet flyttet inn i nye lokaler i østenden av bygget i mars 2018. Det er nå to nasjonalparkforvaltere for Langsua, Ulf Ullring og Morten Liebe, begge i 100 % stilling.

Nasjonalparkstyret befarer første byggetrinn på Holsbru i 2019.

2.6 Nettside for nasjonalparkstyret

Besøkside for Langsua er utviklet i løpet av 2020 ihht. merkevara og med språkene norsk, engelsk og tysk . Den lanseres tidlig i 2021 under domenet www.langsua.no. Web-side for nasjonalparkstyret ligger på <http://www.nasjonalparkstyre.no/Langsua/>.

3 Tiltak og forvaltningsoppgaver

3.1 Saksbehandling

Antallet styremøter og totalt antall saker behandlet etter verneforskriftene (sum i styret og delegerte) er vist i tabellen nedenfor. I tillegg er det behandlet saker knyttet til økonomi, planlegging og arealplaner på høring mm.

År	Antall styremøter	Totalt antall saker
2018	6	68
2019	5	66
2020	9	62

3.2 Forvaltningsplanarbeid og utvikling av besøksstrategi

Forvaltningsplan for alle verneområdene i Langsua (inkl. Hynna NR) som ble sendt på høring høsten 2019. Den sentrale delen av besøksstrategien ble innarbeidet i dette utkastet. Nasjonalparkstyret behandlet innkomne uttalelser i løpet av de første to månedene i 2020, og forvaltningsplanen ble vedtatt av Miljødirektoratet i juni 2020. Arbeidet med å publisere forvaltningsplanen blir ferdigstilt tidlig i 2021.

Ulvelav (Nær truet på Rødlista) vokser bl.a. på gamle tørre furugreiner.

3.3 Skilting av verneområder

Alle verneområdene er skiltet med de små verneskiltene festet på en metallstolpe og viser vernekategori. Det er i all hovedsak skiltet ved viktige stier og kjørespor som går inn i verneområdene og ved stier i overgangen mellom to vernekategorier. Oppdraget er utført ved samarbeid med SNO som har stått for feltdelen.

3.4 Utviklings- og utredningsprosjekter

Ferdast - Digitalisering av søknader, kjørebok og rapportering for ferdsel i utmark

Høsten 2017 ble det satt i gang et prosjekt for å utarbeide en mobilapp (Ferdast) for å registrere motorferdsel i utmark i verneområder. Dette er et samarbeid med firmaene Fant AS og Abaris i Nord-Fron og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalparkstyre. Appen er siden den tid utviklet og tatt i bruk av mange kjørere i de to nasjonalparkområdene. Registrert ferdsel lastes inn en database. Forvalterne kan bruke disse dataene i sitt daglige arbeid.

Mange aktører rundt om i landet ønsker å ta den i bruk. Statsforvalteren i Innlandet koordinerer for tiden en implementering i nasjonalparkområdene i Innlandet. Det er innledet et samarbeid med tilsynsutvalgene for Hardangervidda nasjonalpark og Statsforvalteren i Vestland som har laget en behovsspesifikasjon lik det som allerede er utviklet. I 2020 er det søkt Miljødirektoratet om midler til bl.a. en kartløsning som nasjonalparkstyrene vil kunne bruke. I skrivende stund foreligger det ikke svar på søknaden.

Appen bidrar til bedre forvaltning av bl.a. sårbare områder og reduserer forvalternes tidsbruk når det gjelder motorferdselssaker i stor grad. Den brukes også til registrering av annen type ferdsel i verneområdene. Appen er gratis og lastes ned på standard måte på mobil.

Lokal GIS

Sammen med Statsforvalteren i Innlandet er gjort datafangst for mange tema via flere kilder, og disse dataene er tilrettelagt for daglig bruk via systemet ArcGis. Hensikten er dermed å legge grunnlaget for bedre forvaltning, bred kunnskapsheving, bedre planlegging og effektiv saksbehandling. Dataene danner også grunnlaget for temakartene i forvaltningsplanen og for bruk i informasjonssammenheng.

3.5 Regnskap – styret, sekretariat, forvaltningsplaner og tiltak

Tabellen nedenfor viser forbruk av midler (i 1000 kr) til drift av styret, drift av sekretariat (eks. lønnsmidler), forbruk til forvaltningsplaner og tiltak i verneområdene.

Aktivitet	2018	2019	2020	Merknad
Drift styret	236 000	190 000	596 000*	
Drift sekretariat	161 000	75 000	53 000	Fom. 2019 har statsforvalteren dekket flere av utgiftene direkte. Regnskap 2020 ikke helt avsluttet.
Forvaltningsplaner	1 005 000*	929 000*	37 000	
Tiltak verneområder	989 000	845 000	590 000	

* Inkl. bevilgninger til prosjekt Ferdast.

Storhøliseter i Espedalen landskapsvernområde, her utføres skjøtsel av kulturmark.

3.6 Kontroll

Det er jevnlig kontakt mellom forvalter og SNO-oppsynet. Tillatelser og vedtak gjort av forvaltningsmyndigheten er fulgt opp med kontroll i felt. Generelt er det avdekket svært få brudd på vernereglene. Oppsynsaktiviteten er prioritert i områder med mye ferdsel, spesielt vinterstid.

3.7 Informasjon, veiledning og kunnskapsheving

Aktivitet ved knutepunktet

Nasjonalparkstyrets sekretariat, med de to nasjonalparkforvalterne, er samlokalisert med SNO, Gausdal fjellstyre og Kittilbu utmarksmuseum i et forvaltningsknutepunkt i Gausdal kommunehus på Segalstad bru. Forprosjektet fra 2013/2014 for utstillings/informasjonsarealet i kommunehuset er revidert og redusert til en lavere ambisjon i samarbeid med Gausdal kommune. Det er etablert et informasjonsareal i fellesområdet for knutepunktet.

Nasjonalparkforvalterne og oppsynet har vektlagt å være tilgjengelig for å svare på spørsmål fra brukerne av verneområdene. Forvaltere, styremedlem og oppsyn har vært på møter og samlinger for å informere om nasjonalparkens innhold, forvaltning og muligheter.

Det er holdt foredrag og befaringer for:

- Noragric-studenter (NMBU), 2018 og 2019
- Dokka vidaregående skule, 2018 og 2019

Det er arrangert totalt tre temakvelder i Gausdal folkebibliotek i samarbeid med Randsfjordmuseet as. Antallet tilhørere har vært høyt, mellom 50 og 80 hver gang.

Dokka videregående skole på flerdagers feltarbeid og studietur i 2018.

Bruk av merkevara

Miljødirektoratet lanserte våren 2015 sin nye merkevareprofil for nasjonalparker, og vi har etterhvert tatt i bruk den nye profilen i rapporter, trykksaker, kart, mm. Det nye startpunkt Holsbru etablert i perioden 2018 – 20 representerer Langsuaas første startpunktet der merkevara er brukt. Utvikling av besøksside på web ble startet opp i 2020, og vil bli lansert i mars 2021.

Nytt start- og informasjonspunkt på Holsbru i Gausdal – på vei inn i Dokkfaret.

Start- og innfallsporter

En stor del av tiltaksmidlene i perioden (2018 – 2020) har gått til etableringen av startpunkt Holsbru (se bildet ovenfor). Totalt er det benyttet ca. 1,3 mill. av egne midler til dette. I tillegg har det vært et samarbeid med mange aktører som har bidratt med tiltak ut fra sine interesser.

Innfallsportar med informasjonspunkt er nå etablert ved Veslefjell ved Espedalen LVO/Hersjømyrin NR med toalettanlegg, Storeskag i Haldorbu LVO med toalettanlegg , Holsbru rett utenfor Dokkfaret Ivo/Langsua nasjonalpark, Revsjøene i Espedalen LVO og ved Kittilbu utmarksmuseum ved Hynna NR.

Innfallsportene på Veslefjell, Holsbru og Storeskag driftes daglig av lokaler krefter (fjellstyrer og bygdeallmenning) i hht. avtale med nasjonalparkstyret og SNO.

På vei fra innfallsporten Storeskag mot Langsuas høyeste topp, Skaget 1685 moh.

Informasjon ved reiselivsbedriftene

Informasjonsdisplayet med brosjyrer er utlånt til 13 reiselivsbedrifter samt at brosjyrer er delt ut til destinasjonsselskap og enkelte andre bedrifter (se foto over).

Informasjonsheftet om alle verneområdene på engelsk

Engelsk utgave er produsert og distribuert i tillegg til den norske versjonen som har eksistert i flere år. Begge heftene har vært mye brukt og etterspurt.

Standard infobrosjyre om Langsua nasjonalpark

Miljødirektoratet har utgitt standard nasjonalparkbrosjyre ihht. merkevara. Brosjyren er utgitt på norsk, engelsk og tysk. Vi har bidratt med tekst, bilder og informasjon på kartdelen. Distribusjon foregår løpende til reiselivsbedrifter mfl.

«Opplevelser

Fotturer og overnatting

Den norske turistforening (DNT) har

flere turisthytter, hvor Liomseter er betjent i høysesongene og er selve flaggskipet blant hyttene. Det finnes dessuten mange små hytter til utleie og enkle buer over hele området.

*Til topps
Skaget, Djuptjernkampen og Nordre Suluhøgda, er noen av toppene du kan komme til via gode stier. Skaget (1685 moh.) i Øystre Slidre er områdets høyeste topp».*

Skilting av verneområdene

Alle verneområdene er skiltet med de små verneskiltene festet på en metallstolpe og viser vernekategori. Det er i all hovedsak skiltet ved viktige stier og kjørespor som går inn i verneområdene og ved stier i overgangen mellom to vernekategorier. Oppdraget er utført ved samarbeid med SNO som har stått for feltdelen.

Prosjekt Holsbru - startpunkt

Startpunkt Holsbru i Gausdal etablert i perioden med følgende elementer:

- Informasjonsplattform med info-tavler (også for Gausdal fjellstyre og DNT) og sittegrupper
- Langtidsparkering og korttidsparkering
- To nasjonalparkstier
- Nytt utgangspunkt til DNT-s stinett
- Oppgradert renovasjonsordning
- Skilting
- Drenering og overflatebehandling av arealene.

Prosjektet har kostet ca. 1,3 mill. eks. eget arbeid og andre aktørers bidrag.

Prosjekt Storeskag - startpunkt

Nytt toalettanlegg ble åpnet i 2018 i tillegg til det som var etablert tidligere i form av parkering, informasjon, nasjonalparksti, sti til Skaget og landskapsarrondering.

Prosjekt Veslefjell - informasjonspunkt

Oppholdsområdet er gjerdet inn for å hindre at sau kommer innpå. Tidligere er det etablert informasjonstavler, toalett, sittegrupper og landskapsarrondering.

Vegetasjon- og landskapsrestaurering

Det er foretatt tiltak for å hindre ytterligere slitasje på vegetasjon og jordbunn i følgende områder:

- Klopplugging på deler av to nasjonalparkstier på Holsbru.
- Utlegging av tråkeheller på stien opp til Røssjøkollene.
- Utlegging av tråkeheller på stien opp til Skaget.

- For å hindre ytterligere kjøring i terrenget er to «innkjørsler» ved Liomsetervegen stengt fysisk med store steinblokker.

Registrering av naturkvaliteter i verneområder

Det er gjennomført supplerende biologiske registreringer i følgende verneområder:

- Kjølaåne naturreservat
- Hersjømyrin naturreservat
- Oppsjømyra naturreservat
- Skardberga naturreservat

Det henvises til rapportene for de enkelte verneområdene.

3.8 Skjøtsel

Etter opprettingen av Langsua nasjonalpark ble det utarbeidet skjøtselsnotater for et tjuetalls steder med skjøtselsavhengig kulturmark i verneområdene, med beskrivelse av verneverdier og aktuelle skjøtselstiltak. Skjøtselsnotatene danner først og fremst grunnlaget for å utarbeide bevaringsmål for arter og naturtyper, og skjøtselsplaner for prioriterte lokaliteter. Bevaringsmålene framgår av vedtatt forvaltningsplan.

Skjeggklokke - Langsuaområdet er ett av de få voksestedene i verden i tillegg til fjellområdene i Alpene, Karpatene og Sudetene.

Vi startet opp skjøtsel med utgangspunkt i disse notatene allerede fra 2012. Siste år ble omfanget av skjøtselen trappet opp med en innsats på ca. 160000,- som for det meste har med til å oppfylle skjøtselsavtaler med beitebrukere. I årene 2018 – 20 er følgende tiltak gjennomført:

- Skjøtselsbeiting med hest på Storhøliseter og Svartjernholet utført etter avtale av Oppland hesteeierforening. Tre seterkvever på Storhøliseter avbeites først og sist i beitesesongen. Innimellom dette beitet hestefølget som tidligere på Svartjernholet.
- Skjøtselsbeiting på Hundslægeret i Tronhushavna utført etter avtale av Akershus dølahestlag.
- Skjøtsel av vollen (beite/slått) og tilgrensende bjørkeskog på Ånstadsetra i Dokkfaret LVO, sist sommer med en liten flokk geiter.
- Det er også gjennomført skjøtsel i regi av SNO og fjellstyrene. SNO utførte bl.a. rydding av kratt på Svartjernholet og på Storhøliseter. Øystre Slidre fjellstyre gjennomførte hogst og krattrydding på de gamle felægrene Fjeldokkvollen i Langsua nasjonalpark og Bølhaug i Haldorbu LVO. Gausdal fjellstyre ryddet kratt på Mjødoksetra og bjørk flere steder langs Liomsetervegen. Supplerende skjøtsel på Leikvamlægeret er planlagt sammen med Torpa fjellstyre.

Gausdal fjellstyre og Gausdal allmeningsstyre gjennomførte i 2019 en hogst langs Liomsetervegen i samarbeid med nasjonalparkstyret. Hensikten med hogsten var både å bedre driften av veien og åpne opp landskapet slik at besøkende i større grad kunne oppleve bl.a. Ormtjønnekampen, Dokkelva og Dokkvatnet.

3.9 Kittilbu utmarksmuseum

Kittilbu Utmarksmuseum er en del av forvaltningsknutepunktet for Langsua, sammen med sekretariatslokalene i Gausdal kommunehus på Segalstad bru. Kittilbu Utmarksmuseum skal i framtida fungere som et besøkssenter for verneområdene i Langsua, samtidig som stedet skal formidle natur- og kulturhistorien i dette fjellområdet. Museet har vært åpent fra ultimo juni til medio august.

Utstillingene har blitt fornyet i perioden innenfor forskjellige tema bl.a. landskapsutvikling over tid, sjeldne arter, rein mm. I nærområdet er det etablert en ny natursti i tilknytning til kulturstien. Uteområdet er for øvrig åpnet opp ved fjerning av noen trær ved museet og ved fylkesveien. Det har bedret innsynet til museet fra fylkesveien. I 2020 ble det satset mer på kafedrift og veiledning til publikum enn i de to foregående årene. Museet var godt besøkt sist sommer.

Randsfjordmuseet as startet i 2020 opp et forprosjekt for å lage en ny finansieringsplan og mulighetsstudie med Norsk turistutvikling som konsulent. Prosjektet rapporteres i første halvår 2021. Nasjonalparkstyret har gitt kr. 50 000,- til dette prosjektarbeidet.

Kittilbu utmarksmuseum sommeren 2020 inneholdt også informasjon om verneområdene i Langsua.

3.10 Tur-App.

TurApp AS lanserte i desember 2013 TurApp Langsua, www.outtt/langsua. først på nettsiden vår, deretter for smarttelefon (iPhone- og Android). Her [kan man velge noen turmål](#) og skaffe seg litt informasjon om verneområdene. Abonnementet ble videreført i 2018- 20.

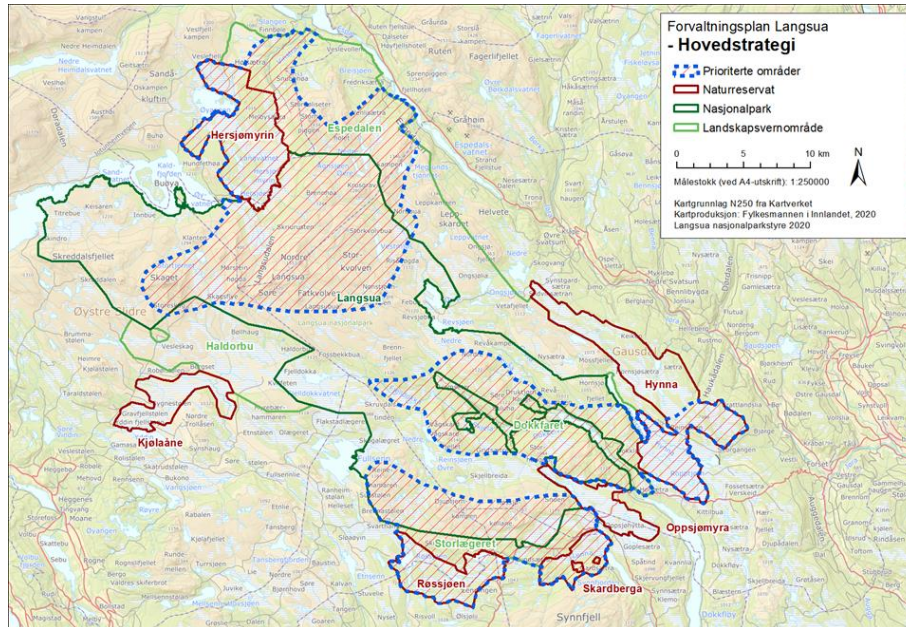
Ut på sykkeltur – mange muligheter.

4. Utfordringer

Forvaltningsplanen for verneområdene i Langsua ble vedtatt av Miljødirektoratet i juni 2020. Hovedstrategiene (1-3 nedenfor) summerer opp bevaringsmål for landskap og biologisk mangfold, forvaltningsmål for kulturminner og kulturmiljø, samt besøksstrategien. Til sammen

danner de en visjon for forvaltningen av verneområdene i tråd med verneformålet for 2019 – 2029.

Kartet nedenfor viser de geografiske områdene vist med blå avgrensning hvor det er stort sammenfall mellom disse hovedtemaene og som er gitt prioritert.

Prioriterte områder i planperioden, hvor det er stort sammenfall mellom bevaringsmål for landskap og biologisk mangfold, forvaltningsmål for kulturminner og kulturmiljø, og besøksstrategiens prioriteringer.

Hovedstrategi 1: Landskap og biologisk mangfold

Mangfoldig villmark og levende kulturlandskap

- Helhetlig bærekraftig forvaltning av arter, økosystemer og nøkkelhabitater, med vekt på:

Gammel barskog, våtmark, kulturlandskap og viktige habitater for utvalgte sårbare arter.

- Helhetlig bærekraftig forvaltning av landskap av særlig verdifull opplevelsesverdi, med vekt på:

Områder med store villmarkskvaliteter, områder som særlig forteller om landskapets tilblivelse, opplevelsesrike kulturpregete landskap og landskap med stor verdi for friluftsliv

-Formidling av naturkunnskap, verneverdier, sårbarhet og ansvar. Et samarbeid med Randsfjordmuseet/Kittilbu utmarksmuseum står sentralt i strategien.

Hovedstrategi 2: Kulturminner og kulturmiljø

Kulturminner og rike kulturmiljø med stor tidsdybde.

- Ta vare på verdifulle kulturlandskap, kulturminner og kulturmiljø i et helhetlig og langsiktig perspektiv, som bruksressurs og som grunnlag for kunnskap, opplevelse og verdiskaping.
- Ha god oversikt over kulturminner innenfor verneområdene. En detaljert oversikt over kulturminnene skal utarbeides som grunnlag for forvaltningen.
- Fredete og fredningsverdige kulturminner bør være sikret og ha ordinært vedlikeholdsnivå, i tråd med St. meld, nr. 16 Leve med kulturminner. Spesielt viktig er automatisk fredete kulturminner, eldre ferdselsveier og råk, samt seter-/stølsmiljøene med verneverdig bygningsmasse og andre kulturminner.
- Bevare og synliggjøre kulturminner og kulturmiljø som et nasjonalt verdifullt referanseområde for utmarksbruk mange tusen år tilbake, og legge til rette for forskning som gir økt kunnskap om de lange kulturhistoriske linjene som har formet det landskapet vi ser i dag.
- Formidle immateriell kulturarv som kunnskap, historie og tradisjonsstoff om området og stimulere til at slikt blir samlet og tatt vare på, i samarbeid med Kittilbu utmarksmuseum.

Hovedstrategi 3: Besøk og tilrettelegging

Nydelig villmarkspreget i et stort sentralt område, med fine opplevelsesmuligheter i ytterkantene.

- Et stort sentralt villmarkspreget naturområde som gir store naturopplevelser ved ferdsel til fots og ved annet enkelt friluftsliv over en til flere dager. Ferdselen styres til et godt utbygd sti- og skiløypenettet der det ikke er behov for vesentlige endringer.
- Utvalgte delområder i ytterkantene av verneområdene sammen med randsonene, gir flotte opplevelser av Langsuaas godt bevarte natur og kultur ved korte stopp til flere dagers turer via godt tilrettelagte aktiviteter og arrangementer. Det settes fokus på tilrettelegging for opplevelse innenfor et spesielt tema – «signaturproduktet». Denne aktive bruken er tilpasset de fastsatte bevaringsmålene i disse områdene.
- Friluftstilbudet skal være variert, og kvaliteten på tilretteleggings- og formidlingstiltakene skal være høy med fokus på gode opplevelser.
- Det legges til rette for aktiviteter og andre tiltak som kan øke verdiskapningen i reiselivet innenfor rammen av verneforskriftene.
- Langsuaas arealer skal forvaltes aktivt, kunnskapsbasert og differensiert på en måte som sikrer verneformålene. Dette baseres på en løpende overvåking av verneverdiene.
- Bruken overvåkes og justeres om nødvendig i forhold til beskyttelser av verneverdiene. Overvåkingen må være slik at den gir respons på endringer i besøk over relativt kort tid.